

Petőfi

Széchenyi

Mátyás király

Kossuth (1850)

Arany

A MAGYAR IPARMŰVÉSZETI TÁRSULAT BRONZSZOBRAI.

A MAGYAR IPARMŰVÉSZETI TÁRSULAT ÜGYEI.

A Magyar iparművészeti társulat 1897. május hó 16-án tartott XII. rendes közgyűlése.

Elnök: Ráth György.

Jelen vannak: Szalay Imre és Czigler Győző másodelnökök, Gerlóczy Károly, Jakabffy Ferenc, Marton Alajos, Ruprich Károly, Beck Dénes, Fittler Kamill, Nádler Róbert választmányi tagok s a társulatnak számos tagja.

Jegyző: Györgyi Kálmán titkár.

Elnök mindenek előtt kiváló örömeinek ad kifejezést, hogy a társulat közgyűlését abban a fényes palotában üdvözölheti, melyet a nemzet áldozatkészsége a magyar iparművészetnek emelt. Innen, mint most már állandó otthonából a társulat karöltve a házi gazdákkal: az országos iparművészeti múzeummal és iparművészeti iskolával még fokozottabb tevékenységet fejthet ki a három intézmény közös céljainak valóstására, megközelítésére a végcélnek, a mely nem lehet más, mint teljesen önálló és minden irányban független versenyképes hazai műipar megszilárdulása s részben megteremtése. Folytatólag hivatkozik az elnök arra, hogy múlt évi működéséről részlete-

sen elszámolt a választmány a társulat mileniumi emlékkönyvében, mely csak a napokban volt szétosztható. Az óhajtás, hogy a társulati tagok ezt a jelentést előzőleg megkapják, arra birta a választmányt, hogy a közgyűlés megtartásának napját a szokott időnél valamivel későbbre tűzze ki. Ezután konstatálva azt, hogy a közgyűlés napja az alapszabályokban előirt módon ki lett hirdetve: a közgyűlést megnyitottnak jelenti ki s a közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére Hegedüs Károly kir. tanácsos és megyeri Krausz Lajos társulati tagokat kéri fel.

A napirendre áttérés előtt Gelléri Mór hangsúlyozza azokat az érdemeket, melyeket az elnök és a vezetése alatt működő választmány a társulat felvirágzása körül szerzett, azért úgy hiszi, a közgyűlés érületét tolmácsolja, midőn annak köszönetét jelenti ki. Abból az alkalomból pedig, hogy az elnököt nemrégiben Ő Felsege a főrendiház örökös tagjává nevezte ki, a társulat örömét és őszinte szerencsekívánatait tolmácsolja s indítványozza, hogy a közgyűlés ennek jegyzőkönyvileg is kifejezést adjon.

A közgyűlés élénk helyesléssel fogadja Gelléri indítványát s elhatározza, hogy az

elnöknek és a választmánynak buzgó működéseért elismerésének, valamint az elnöknek legfelsőbb helyről nyert kitüntetése fölötti örömeinek jegyzőkönyvileg kifejezést ad.

A napirend első tárgyánál Gelléri az orsz. m. iparegyesület nevében és annak megbízásából üdvözlí a m. iparművészeti társulatot új otthonában. A jövőre felajánlja az orsz. iparegyesület lapját a „Magyar Ipar“-t mint olyat, mely mindenkor kész a m. iparművészeti társulat törekvéseit támogatni. Hasonlóképen reméli, hogy jövőben a m. iparművészeti társulat és az orsz. m. iparegyesület együttesen fognak a közös célok megvalósítására törekedni. S mivel egyébként nemcsak a társulat mult évi működéséről szóló és a milleniumi emlékkönyvben foglalt, hanem az azt kiegészítő jelenlegi jelentés is nyomtatásban megjelent, úgy hiszi ez utóbbit lehetne felolvasottnak tekinteni s tudomásul venni.

A választmánynak a közgyűlés elé terjesztett jelentése így szól:

Tisztelt közgyűlés!

Társulatunknak az 1896. évben kifejtett működéséről, az elért sikerekről s az elismerésről, a miben része volt, a legutóbbi napokban megjelent milléniumi emlékkönyvünk részletesen beszámol.

Ebből az okból ezúttal csak annak a kiemelésére szorítkozunk, hogy társulatunk a majdnem közvetlenül egymásután rendezett két nagyobb szabású kiállításával nyilvánvalóan messze kiható szolgálatot tett a magyar iparművészetnek.

Ezeknek a kiállításoknak a sikerei, az azokból levont tanulságok, továbbá a mindinkább örvendetesen megszilárduló bizalom, melylyel úgy a magas kormány s a székes-főváros képvisellete, valamint a közönség és az iparosság a társulatot részesíti, lehetővé tették, hogy munkakörünket több irányban kiszélesítsük.

Kifejezést talál ez a jelen év költségelőirányzatában, mit a múlt évi elszámolással együtt jóváhagyás végett a t. közgyűlés elé terjeszteni bátrak vagyunk.

A bemutatott „Nyereség- és Veszteség számla“ alapján örömmel konstatáljuk azt,

hogy az említett két kiállításnak tetemes költségei úgyszólván teljesen megtérültek azok bevételeiből.

Az 1897. évi előirányzatnak a társulat bővített működési köréből kifolyólag több új s több az előző évekhez képest lényegesen megváltozott pontja van, a melyekre nézve a következő indokolás szolgáljon felvilágosításul:

Új tételként felvett a választmány 800 forintot egy tervező művész díjazására. A tervező művész alkalmazásával ezúttal másodsor teszünk kísérletet, hogy a művészi irányban működő hazai kisiparosoknak, — fővárosiaknak ép úgy mint vidékieknek, — megadjuk a lehetőséget, hogy eredeti és jó tervvázlatokat, illetve részletrajzokat olcsón beszerezhessenek. Tervező művésznünk ugyanis, a társulat által neki felajánlott tiszteletdíj ellenében, a hozzá forduló iparosoknak az előállítási árnak csak öt százalékáért, sőt esetleg díjtalanul elkészíti az általuk kívánt műipari tervrajzot s ellenőrzi annak kivitelét.

E tételre, illetve a tervező művész alkalmazására, az ezredéves orsz. kiállításnak iparművészeti részeiben, különösen pedig a butor- és dekoratív ipar csoportjában tett tapasztalatok szolgáltattak okot. Ott sajnálattal kellett meggyőződnünk arról, hogy nálunk a műipar terén iparosaink túlnyomó része semmi súlyt sem helyezett arra, hogy munkáik alapjául eredeti, művészi becsű tervezet szolgáljon. A kiállított műipari termékek, kevés kivétellel vagy közvetlen másolatai voltak külföldi s rendszerint nem mindig a legjobb mintáknak, vagy azoknak többé-kevésbé sikerült variációi. E lealázó állapotnak legalább részben való megszüntetését célozza a választmány azzal, hogy minden magyar iparosnak módot ad arra, hogy majdnem ingyen kaphasson szükségletének megfelelő jó és eredeti tervrajzot, melynek kivitele alig kerül többbe, mint egy sablonos utánzásaé.

Előirányzatunknak másik nevezetes pontja a társulat kiadványaira vonatkozik. Ennek első tételét „Évkönyv 1896-ról“ egyelőre 4200 frtban állapítottuk meg. Voltaképen

ez már az 1896. évi költségelőirányzatban szerepelt, bár kisebb összeggel, de még nem vétetett igénybe. Miután azonban a társulat új közlönye, nem a mint eredetileg reméltük, a folyó év elején, hanem csak július havában fog megjelenni, ennél fogva az 1896-ról szóló évkönyvnek másfél évi tagilletményt kellett pótolni. Így megfelelően bővült annak tartalma s szaporodtak a költségek. Különben a milleniumi kiállításunk s egyéb az iparművészet körét érintő milleniumi alkotások oly bő anyagot adtak, a mit együttesen kellett feldolgozni, hogy a róluk adott kép teljes s maradandó becsű legyen. Magától érthető, hogy a feldolgozás művészi részének, az illusztrációknak is, az alkalomhoz méltóknak kellett lenni. Ezt csakis nagyobb pénzáldozat árán lehetett elérni. Ennek teljes összegét biztosan csak a végleges elszámolás fogja megállapítani. A mennyiben azonban az előzményezett tétel az összköltség fedezésére nem volna elégséges, alapos kilátásunk van, hogy a netán felmerülő hiányt más forrásból pótolhatjuk.

A társulat új hivatalos közlönyének fél évi költségére vonatkozik a következő 2950 forintnyi tétel, melyből 1000 frt a társulatot terheli.

A f. évi április havában véglegesen befejezett megállapodások szerint ugyanis a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 3900 forintnyi évi államsegélyt bocsát a lap céljaira a társulat rendelkezésére, de azzal a kikötéssel, hogy erre a társulat évenként 2000 forintot fordítson. Ilyképen a lap költségei bőségesen fedezve vannak s miután annak szerkesztését is avatott kezek végzik, joggal remélhetjük, hogy a Magyar Iparművészet arra a színvonalra fog emelkedni, mely méltó lesz fontos feladatához.

Az előirányzatnak a társulat kiadványaira vonatkozó pontjának utolsó tétele „Az Iparművészet Könyve“ című, készülőképben levő diszműre felvett 3100 frt. Ennek az összegnek nagy részét, 1500 frtot, a kereskedelmiügyi m. kir. miniszterium által engedélyezett államsegély fedezi; 800 frttal pedig az illusztrációk költségeihez a vallás- és

közoktatásügyi m. kir. ministerium járult az által, hogy ezt az összeget az orsz. m. képzőművészeti tanács javaslata következtében, a hazai rézkarc fejlesztésére engedélyezte. Így a társulatnak csak a fennmaradó 800 frtot kell sajátjából pótolni.

Az eddigi megállapodások szerint f. é. november hó elején nyílik meg új otthonában az orsz. iparművészeti múzeum. Miután az iparművészeti palota termeinek egy része már eredetileg, állandó s változó kiállításoknak voltak szánva, a mely kiállítások rendezésére, az iparművészeti múzeum igazgatóságával egyetértőleg, társulatunk vállalkozott, az első ily kiállítás rendezésére pedig maga a múzeumnak megnyitása a legalkalmasabb időpont, azokról a költségekről is kellett gondoskodnunk, melyek a sikernek biztosítására szükségesek és melyekbe a rendezés fog kerülni. Erre vonatkoznak előirányzatunknak „Tervezésekre“, „Az őszi kiállítás költségeire és díjaira“, továbbá „Vételek a sorsolásra“ című tételei. Ezeken kívül még rendelkezésre áll a 10,000 forintnyi forgó tőkének előzőleg le nem kötött része, a mely, egy régebbi közgyűlési határozat értelmében műipari tárgyak megrendelésére, illetve vételére fordítható.

Előirányzatunk 1. és 2. pontja szerint a társulati tisztviselők eddigi tiszteletdíjának csekély felemelését ajánljuk. Azt hisszük, ennek indokolását feleslegessé teszi az előbb idézett s a társulat működéséről beszámoló jelentés és jövő munka-programmja. Innen látható, hogy a teendők az előző évekhez képest rendkívül emelkedtek, továbbá, hogy a felemelt tiszteletdíj így is csak a szó szoros értelmében tiszteletdíj lesz, mert távolról nincsen arányban azzal az elfoglaltsággal, a mely a felszaporodott teendők következtében a társulatnak két tisztviselőjére háramlik.

A fedezet rovatából hálásan kiemeljük a székes-főváros törvényhatóságának ama nagylelkű tényét, hogy társulatunknak — egyelőre csak a folyó évre s kísérletképen — 2000 forintot szavazott meg.

Nem kételkedünk abban, hogy e segélyt

a kulturális törekvések előmozdításában példát adó székes-főváros jövőben sem vonja meg társulatunktól s így e jövedelmi forrást állandónak fogjuk tekinthetni.

Az eddiginél nagyobb összeget számíthatunk a rendes tagdíjak után. Tagjaink ugyanis a lefolyt évben örvendetesen szaporodtak. Az alapítók közé három új tag lépett, a rendes tagok létszáma pedig a tavalyihoz képest száztizenkettővel nagyobb; azaz rendes tagjaink negyvenöt százalékkal szaporodtak. Így a társulatnak jelenleg 190 alapító- és 363 rendes tagja van.

Biztosra vesszük, hogy most, midőn társulatunk az ezredéves kiállításon tűzpróbáját oly fényesen megállotta s új hajlékában, az iparművészeti palotának fényes termében, működését szélesb alapokra fektetheti, a művelt közönség ép úgy mint az iparoság fokozottabb mértékben fogja támogatni törekvéseit, az által, hogy tagjaink kötelékébe lép. Ezt annyival is inkább reméljük, mert nem egyoldalú áldozatot kívánunk. A társulat az által, hogy értékes kiadványaiban s egyéb előnyökben tagjait részesítheti, busásan megtéríti azok évi díját. Így joggal mondhatjuk, hogy tagjainktól nem kívánunk anyagi áldozatot, hanem csak erkölcsi támaszt.

A jelen közgyűlésnek egyik feladata, hogy az alapszabályok 26. §-a értelmében az 1894. évben három évre megválasztott választmányi tagok helyett újakat választ. A kilépő választmányi tagok: Beck Dénes, Császka György, dr. Forster Gyula, Gerlóczy Károly, gr. Keglevich István, Keleti Gusztáv, br. Liphay Béla, id. Luczenbacher Pál és Radisics Jenő.

Az alapszabályok 19. §-ának *b)* pontja értelmében, a mult közgyűlés az 1896. évi számadások megvizsgálására Benke Gyula és Hoffmann Alfréd urakat választotta meg, kik a társulat számadásait megvizsgálták. Jelentésünket van szerencsénk a közgyűlés elé terjeszteni s kérjük ennek alapján a fölmentést.

A közgyűlés a jelentést fölolvastának tekintti és helyeslőleg tudomásul veszi. Együttal az elnök a közgyűlés helyeslésével

megköszöni az orsz. m. iparegyesületnek Gelléri által felajánlott támogatást és azt, hogy közegét a társulat rendelkezésére bocsátja, mely mint hetilap az iparos világgal való kiterjedt összeköttetésénél fogva bizonyára a társulat saját közlönyét kiegészítve, annak céljait hathatósan előmozdítja. S a közös ügynek kétségtelenül csak hasznára fog szolgálni, ha a két egyesületnek jövőben többször lesz alkalma, hogy vállvetve működjenek a hazai művészi ipar érdekében.

Titkár fölolvassa az 1896. évi számadások megvizsgálására a mult közgyűlés által kiküldött számvizsgálók jelentését. A közgyűlés a jelentést tudomásul veszi és ennek alapján megadja a választmánynak és a számadástevőknek a fölmentést.

Titkár fölolvassa az 1897. évi költség-előirányzatot. A közgyűlés az előirányzatot helybenhagyja és az 1897. évi számadások megvizsgálására egyhangulag megválasztja Benke Gyula és Hoffman Alfréd társulati tagokat. Erre az elnök felhívja a közgyűlést, hogy a megüresedett választmányi tagsági helyekre ejtse meg a választást. A szavazatok összeszámlálására Gelléri Mór, Jakabffy Ferenc és Fischer Ignác tagokat kéri fel. A szavazatok összegyűjtésének idejére pedig fölfüggeszti a közgyűlést.

A szavazás megejtetvén és a szavazatok összeszámlálása után elnök ismét megnyitja az ülést s a titkár fölolvassa a választás eredményét, a mely szerint a választmány tagjai lettek, túlnyomó többséggel megválasztva Beck Dénes, dr. Forster Gyula, Gerlóczy Károly, Kammerer Ernő dr., gr. Keglevich István, Keleti Gusztáv, br. Liphay Béla, Radisics Jenő és Zsolnay Miklós. Végre dr. Floch Henrik kir. tanácsos abból az alkalomból, hogy a székes-főváros a folyó évre 2000 frtnyi segélyt engedélyezett a társulatnak és remélhető, hogy a segélyösszeget a társulat jövőben is fogja élvezni, indítványozza, hogy a közgyűlés a székes-fővárosnak nemes áldozatkészségeért háláját fejezze ki. A közgyűlés dr. Floch Henrik indítványát nagy lelkesedéssel elfogadja és elhatározza, hogy hálájának jegyzőkönyvileg kifejezést ad.

Elnök a közgyűlés tárgysorozatát kimerítettnek jelentvén ki, a közgyűlést berekeszti.

*

A magyar iparművészeti társulat választmánya 1897. évi június hó 2-án Ráth György elnökle alatt ülést tartott. Jelen voltak: *Czigler Győző* alelnök, *Fittler Kamill*, *Thék Endre*, *Nádlér Róbert*, *Jakabffy Ferencz*, *Giergl Ernő* és *Ruprich Károly*.

Jegyző: *Györgyi Kálmán*, társulati titkár.

Az ülésen a választmány megalakította a szakosztályokat s a végrehajtó-bizottságot, a mely az elnökön és az alelnökökön kívül *Radisics Jenő*, *Forster Gyula* és *Fittler Kamill* tagokból fog állani.

A végrehajtó-bizottságnak május hó 7-én tartott üléséről fölvett jegyzőkönyv alapján a választmány a következő határozatokat hozta:

a) A társulat *új közlönyére* nézve örömmel tudomásul veszi a nm. vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszternek arra vonatkozó leiratát. Helyeslőleg tudomásul veszi továbbá, hogy az elnökség, a Millenniumi Emlékkönyv ama költségtöbbletének fedezésére, a melyről az előirányzat nem gondoskodott, segínyt kért a ministertől a f. év első felére engedélyezendő államsegély címén; továbbá, hogy az új lap az Athenaeumnyomdában nyomassék.

b) Az iparművészeti palotában felállítandó *állandó műipari árúcsarnokra*, illetve a karácsonyi kiállítások rendezésére nézve az elnök s az orsz. iparművészeti múzeum igazgatósága között létrejött megállapodásokhoz némi módosítás kikötésével hozzájárul. E megállapodások szerint:

1. A m. iparművészeti társulat elvállalja, hogy a saját költségén rendezze a kiállításokat. Nevezetesen a tárgyak beszerzéséről s esetleg azok visszaküldéséről gondoskodik és állandó elárúsítót alkalmaz.

2. A szükséges szolgaszemélyzetről, illetve a felügyeletről és tisztogatásról, úgyszintén a világítás és fűtésről az orsz. iparművészeti múzeum igazgatósága gondoskodik.

3. Az őszi illetve karácsonyi kiállítások alkalmával a m. iparművészeti társulat bizonyos csekély belépő-díjat szedhet, de a jegyelárúsítót és jegyszedőt az orsz. iparművészeti múzeum igazgatósága adja.

4. A kiállításokon történt vételek és megrendelések után a társulat bizonyos százalékos jutalékot igényelhet a kiállítóktól.

5. A kiállításra beérkezett tárgyak kicsomagolására és ideiglenes elhelyezésére az orsz. iparművészeti múzeum igazgatósága megfelelő helyiséget bocsát a társulat rendelkezésére.

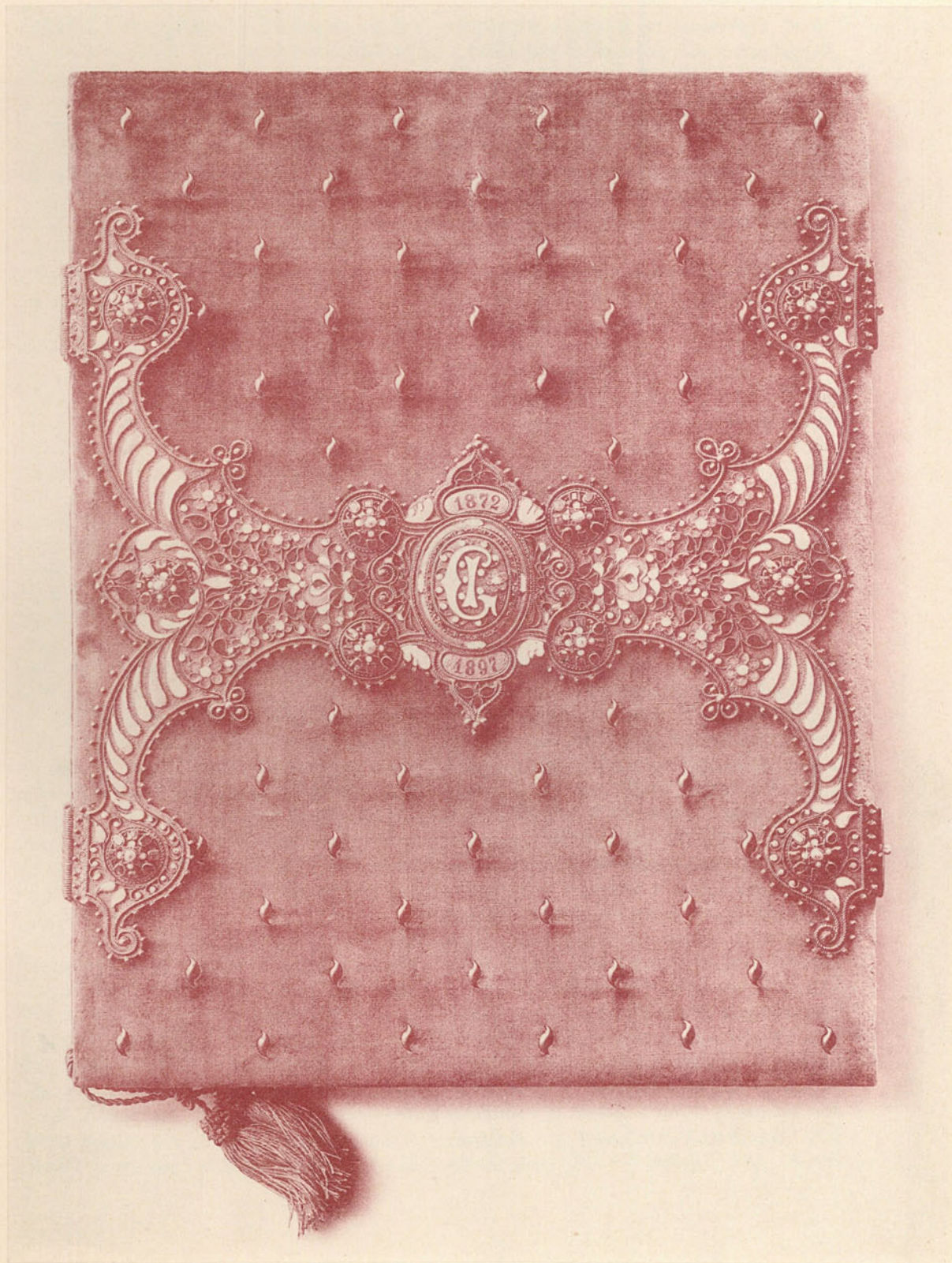
6. Az orsz. iparművészeti múzeum igazgatója, akadályoztatása esetén ennek megbízottja, állandó tagja a kiállítás előzetes juryjének.

c) A karácsonyi kiállítás rendezésére a választmány bizottságot küld ki s megállapítja ennek ügykörét, valamint megbízza azt, hogy a hazai műiparosokhoz fölhívást intézzen.* Egyben fölhatalmazza a bizottságot, hogy a kiállításra tervrajzokat beszeressen, melyeket átengedhet iparosoknak, de közvetlen megrendeléseket is tehessen. E célra a választmány a kiállítási bizottság rendelkezésére bocsátja a f. évi előirányzatban felvett, erre vonatkozó tételeken kívül a társulat forgó tőkéjének eddig le nem kötött részét. A kiállítás anyagi sikerének biztosítására a választmány elhatározta, hogy sorsjátékot rendez, 10,000 drb. egy koronás sorsjeggyel, a melynek tiszta jövedelmét nyeremény-tárgyak vásárlására fordítja.

d) A *vidéki fiók-bizottságok* szervezésére vonatkozólag a választmány lényegében elfogadja a végrehajtó-bizottság javaslatát s azok szervezetét és működésének körét a következő pontokba foglalja:

1. A magyar iparművészeti társulat abból a célból, hogy az ország különböző vidékein a hazai iparművészet érdekeit hathatósabbban előremozdíthassa, oly vidéki városokban, a melyekben a hozzájuk csatolható területet beleértve legalább is húsz tagja van, vidéki bizottságot alakít.

* A fölhívást a 38-dik lapon közöljük.

Tervezte Györgyi Géza.

Készítette Link István.

EMLÉKALBUM.

Grötschel Imre vezérigazgatónak készítette az orsz. közp. takarékpénztár tisztviselői kara.

2. A vidéki bizottságok saját szervezetüket maguk állapítják meg; tisztí karukat szabadon választják és szintén maguk jelölik ki azt a területet, a melyre működésüket ki akarják terjeszteni.

3. Általában hivatva vannak arra, hogy a magyar iparművészeti társulat központi választmányát alapszabályszerű feladatainak megvalósításában támogassák.

4. A vidéki bizottságoknak különös feladata pedig, hogy működési területükön az iparművészeti termelést figyelemmel kísérjék, a művészi iparosok szellemi és anyagi érdekeit telhetőleg előmozdítsák.

Jogukban áll ily iparosoknak kiválóbb termékeit a magyar iparművészeti társulat árúcsarnoka számára, vagy a karácsonyi kiállításra, elárúsítás vagy bemutatás végett előzetesen elfogadni; hasonlóképpen hatáskörükbe tartozik az is, hogy képesebb iparosaik részére, a társulat központi választmánya révén, eredeti tervrajzokat beszerezzenek. Ezenfelül különösen figyelemre méltó esetekben egyes művészi iparosoknak egy vagy más módon való anyagi támogatását indítványozhatják, nemkülönben igénybe vehetik a társulat közbenjárását arra nézve is, hogy tehetségesebb segédek további kiképzetésük céljából ösztöndíjakban részesíthessenek.

5. A társulat központi választmánya viszont a vidéki bizottságok indítványait lehetőleg figyelembe fogja venni. Nevezetesen a bizottságok által árúcsarnoka, illetve kiállításai számára elfogadott műipari tárgyakat díjtalanul kiállítja, azok szállítási költségeit — ide és esetleg vissza — magára vállalja és csak az eladott tárgyak ára után szed be 5% kezelési illetéket.

A kívánt eredeti tervrajzokat beszerzi olyképpen, hogy az illető iparosok a rajzokért mint maximális díjat csak 5%-át tartoznak fizetni annak az összegnek, a mibe a tervezett tárgy elkészítése kerül. Sőt a választmány a vidéki bizottságok indokolt javaslatára e díjat esetleg egészen elengedi.

A társulatnak „Magyar Iparművészet” című közlönye a vidéki bizottságok működésére vonatkozó közleményeknek helyt ad

A választmány a vidéki bizottságok szervezésével járó teendőket s az előkészítő bizottságok alakítását az elnökségre bízta.

Fittler Kamill felhívja a választmány figyelmét a gróf Andrássy Tivadar-féle pályázatra, a melynek pályaművei a képzőművészeti társulat kiállításán láthatók. Noha a jury a pályázatot meddőnek nyilvánította, azt hiszi, hogy a pályamunkák közt többet el lehetne készíttetni a karácsonyi kiállításra, mert a mint meggyőződött, azok közt több művészi tervezet van.

Czigler Győző hasonló értelmű fölszólalása után a választmány megbízta a kiállítási bizottságot, hogy az illető pályaműveket kiszemelje, beszerezze s lehetőleg még a karácsonyi kiállításra elkészíttesse.

Jakabffy Ferencz indítványára a választmány elhatározza, hogy a társulat tagjai számára tagsági jegyeket nyomtat, a melyek egyúttal szabad belépésre jogosítanak a társulat által rendezett kiállításokba.

Titkár előterjeszti a pénztári jelentést s jelenti, hogy *Tisza* Kálmánné 100 frtos alapítványal belépett a társulat alapító tagjai közé, továbbá, hogy a május hó 16-án tartott közgyűlés óta a következők beléptek a társulati rendes tagok sorába:

Angyal József ministeri tanácsos, Babics József orsz. képviselő, Barthos Domokos áll. ipariskolai művezető (Arad), báró Berg Gusztáv, báró Berg Miklós (Kapunvár), Bródy Zsigmond főrendiházi tag, Budapesti Angolkisasszonyok Sta. Maria intézete, Coriáry Béla könyvkötő (Sopron), Csánki Dezső dr. orsz. levéltáros, Divald Károly fényképező, Dózsa Jakab főreáliskolai tanár (Sz.-Udvarhely), Farczady K. Lajos (Sz.-Udvarhely), Feledi József építész, Félegyházi Antal tanár (Sz.-Udvarhely), Felix Aladár kereskedő, Füleki József tanár (Szeged), Glausz Ulrik áll. szakiskolai művezető (Szeged), Huber Oszkár ötvös, Hutter Tivadar, Kacziány Ödön festőművész, Karvaly Mór festőművész, Lyka György magánzó, Mihalik József dr. tanár (Kassa), Mirkovszky Géza építész és festőművész, Murai Vilmos gépészmérnök (Szeged), özv. Nendtwich Gusztávné, Olasz Gyula tanár (Sz.-Udvarhely), Pap Henrik

festőművész, Protovin Géza a kereskedelmi és iparkamara másodtitkára (Temesvár), Ráczkői Samu dr. orvos (Sz.-Udvarhely), Rotter Lajos mérnök, Szegzárdi áll. főgymnasium, Taizs Károly dr. (Sopron), Téglás József szakiskolai tanár (Szeged), Tolvaj Aladár áll. szakiskolai művezető (Szeged), Ullmann József könyvművész, Véber Ernő I. rajztanár (Szeged), Wartha Vince dr. min. tanácsos, műegyetemi tanár, Watzke Rezső rajztanár, id. gróf Zichy N. János.

Elnök a társulat jelen körülményei között céltalannak tartja, hogy segélyző tagjai legyenek, a kik két frtnyi évi díjukért semmiféle kedvezményben nem részesülnek. Ennélfogva ajánlja, hogy a még meglévő néhány segélyző tag fölszólíttassék, hogy lépjen be a rendes tagok sorába. Azok, a kik ezt nem teszik, egyszerűen töröltessenek.

A választmány helyesli az elnök indítványát, a mit elfogad s annak értelmében határoz.

Elnök jelenti, hogy egészségi okoknál fogva hosszabb időn át távol lesz a fővárostól s kéri ennélfogva a választmányt, hogy oly ügyekre nézve, a melyeket távolról el nem intézhet, — helyettesítéséről gondoskodják.

A választmány az elnök távollétében az elnöki teendőket, a jelzett korlátozással Szalay Imre másodelnökre bízta.

Ezzel az ülés véget ért.

*

Új tagok. A június hó 2-án tartott választmányi ülésről közölt tudósítás közli azoknak a névsorát, a kik a május hó 16-án tartott közgyűlés óta, a választmányi ülés napjáig, a társulat kötelékébe léptek. Ezekon kívül e lap megjelenéseig, még a következők lettek a társulat rendes tagjai: Blockner J., Bodrogi Vilma (Sz.-Udvarhely), dr. Busbach Péter, Csics Jmréné (Nagy-Szöllős), Fischer Zsigmond, Gerster Béla, Gessler József, dr. Fran Kiss István (Kolozsvár), Kókai Lajos, Kramer Samu, Kriegler Dávid aranyműves, Lindner Henrik, Liptay Pál, Marton Ákos, Medrey Zsigmond, Pauly Erik, Pilisi Sándor (Nagy-Szöllős),

Pfinn József, Riemer K. Gusztáv, Sanek Samu (Paks), Schoditsch Lajos és Weismann Béla (Bécs).

*

FÖLHIVÁS.

F. évi november havában lesz az országos iparművészeti muzeumnak ünnepélyes megnyitása.

Ugyanakkor nyílik meg a magyar iparművészeti társulat *karácsonyi kiállítása*, melyet szintén új otthonában, az iparművészeti palotában rendezni fog.

A társulat e kiállítását döntő fontosságúnak tartja a hazai iparművészetre nézve s ezért oda törekszik, hogy ez minél impozánsabb legyen.

S ebben számít az összes hazai művészi iparosok hathatós támogatására.

A hazai művészi ipar minden számottevő tényezőjének e kiállításon való közreműködését a társulat annyival is inkább reméli, mert ezuttal fogják először odaitélni a kiállítás legérdemesebb tárgyának, a válás- és közoktatásügyi m. kir. ministerium által alapított *500 frankos aranyérmét*. E kitüntetésben való részesítés méltó dicsvágya lehet minden hazai műiparosnak.

Ezen kívül a társulat is 400 koronát fordít, kiválóbb műipari tárgyak díjazására.

De nemcsak erkölcsi siker kecsegteti a kiállítókat. Meglesz a kiállításnak a maga anyagi eredménye is, mert már most is biztosra vehető, hogy a vételek nagyobb összegre fognak rúgni.

Elteltekintve attól, hogy a társulat minden eszközzel oda fog hatni, hogy a közönség vételkedvőt fölkeltse s a kiállítás iránti érdeklődést ébren tartsa, s mindjárt a kiállítás elején nagyobb számú nyeresémtárgyat vásárol a kiállítással kapcsolatos sorsjátékokra: a magas kormány is, — mint ezt az ezredéves orsz. kiállításon is tette — az orsz. iparművészeti muzeum számára, esetleg szakiskolái részére is, a kiállított tárgyak közül többet meg fog vásárolni. Sőt alapos kilátás van arra, hogy ezen kívül egyéb kitüntető és nagyobb összegű vásárlások is lesznek.

Mint már említettük, a kiállítás anyagi sikerének biztosítása céljából a társulat tárgysorsjátékot tervez. E célból 10.000 drb egy koronás sorsjegyet bocsát ki, a melynek eladásából befolyó tiszta jövedelmet nyereménytárgyak vételére fogja fordítani. Noha ez erre vonatkozó fölterjesztés még elintézés alatt van, biztosra vehető, hogy a magas pénzügyminiszterium most is, ép úgy, mint a legutóbbi karácsonyi kiállítás alkalmával, megadja az engedélyt a sorsjáték megtartására.

Hogy a társulat kiállításának művészi színvonalát minél jobban emelje, a hozzá forduló iparosoknak készséggel rendelkezésre bocsát tervrajzokat, a melyeket az illetők kívánságának megfelelően külön is készített.

Átalában pedig a társulat kifejezést ad ama óhajának, hogy a kiállításra kerülő tárgyak művészi munkájuk mellett *eredetiségök* és a mellett lehetőleg *nemzeti jellegük* által kitűnjenek. Ezért kész az illető iparosoknak ebbeli törekvéseit minden irányban elősegíteni.

Bizalommal fordul tehát a m. iparművészeti társulat az összes hazai műiparosokhoz, hogy főleg karácsonyi ajándéknak alkalmas s megfelelő művészi becszel bíró tárgyakat készítsenek s azokat a karácsonyi kiállításra beküldjék.

E tárgyakat – előzetes tájékoztatás céljából akár előszóval, akár írásban – *f. évi július hó 31-ig* kell *bejelenteni* a társulat titkári hivatalának.

A *beküldés* végső *határideje október 20-án jár le*, a mely időn túl a társulat nem kötelezhető tárgyak elfogadására.

A kiállításra beérkezett tárgyakat az alólírt bizottság fogja előzetesen megvizsgálni, valjon nem-e esnek művészi, vagy technikai szempontból kifogás alá. E bizottság a meg nem felelő tárgyakat egyszerűen visszautasíthatja.

A társulat a szükséges felügyeletről gondoskodik s az eladásokat közvetíti, azonban nem ellenzi, ha egyes kiállítók külön elárúsítót alkalmaznak.

Helypénzt a társulat nem szed a kiállítóktól, csak a kiállításon történt eladások után von le 5% kezelési illetéket.

A kiállításra vonatkozó tudakozásokra a társulat titkári hivatala (Budapest, IX. Üllői-ut 33–37.) készséggel ad felvilágosítást.

Budapest, 1897. június havában.

A magyar iparművészeti társulat kiállítási bizottsága: *Czigler Győző* elnök, *Alpár Ignác*, *Fittler Kamill*, *Jakabffy Ferenc*, *Kiss István*, *Nádlér Róbert*, *Radisics Jenő*, *Rauscher Lajos*, *Thék Endre*; *Györgyi Kálmán* társulati titkár.

A MAGYAR IPARMŰVÉSZETI TÁRSULAT ELSZÁMOLÁSA.

I. Nyereség- és veszteség számla. Az 1896. évi forgalom eredményének kimutatása.

KIADÁSOK				BEVÉTELEK					
	Forint	kr.	Forint	kr.		Forint	kr.	Forint	kr.
1	Tisztviselők tiszteletdíjai ...	600	—			1	Eddigi üzlet-eredmények ...	2271	87
2	Irodai átalány ...	200	—			2	Tagdíjak ...	1684	—
3	A társulat kiadványai (Évkönyv, Az Iparműv. Könyve ...)	2359	54			3	Értékpapírok kamatai ...	1146	—
4	Vegyes költségek (nyomatványok, póstabérek, stb) ...	425	80			4	Egyéb kamatok ...	270	35
5	Karácsonyi kiállítás költsége ...	41	24			5	A M. Tud. Akadémia adománya a Szécsényi Molnár István-féle alapból ...	100	—
6	Díjak beszédeseért járó százalék ...	69	40			6	Szt. László érme eladása után járó jutalék ...	63	99
7	Tervezések ...	600	—			7	A kereskedelemügyi miniszter segélye »Az Iparművészeti Könyve« költségeire ...	750	—
8	Leírások ...	161	66	4457	64	8	A vallás- és közoktatásügyi miniszter segélye a társulat kiadványaira ...	3200	—
9	1896. év végével mutatkozó üzleteredmény egyenlege ...			5200	81	9	Előfizetések a társulat kiadványaira ...	120	—
						10	Az ezredéves kiállításból ...	52	24
				9658	45			9658	45

Megvizsgáltatt és rendben találtattott:

Györgyi Kálmán s. k. titkár.   Benke Gyula s. k. számvizsgáló.   Hoffmann Alfréd s. k. számvizsgáló.   Lipcsey József s. k. pénztárnok.

II. Vagyonmérleg 1896 december 31-én.

VAGYON				TEHER					
	Forint	kr.	Forint	kr.		Forint	kr.	Forint	kr.
1	Értékpapírok ...	26427	51			1	Tőke alapítvány ...	38450	—
2	Takarékbetét a pesti hazai első takarékpénztárnál ...	2700	—			2	Előre befizetett tagdíjak ...	40	—
3	Pénzkészlet a házi pénztárban ...	2005	10	31132	61	3	Üzlet-eredmény 1896 év végén	5200	81
4	Alapítványi követelés ...	2600	—						
5	Tagdíjhátralékok ...	200	—						
6	Kamathátralékok ...	131	—	2931	—				
7	Iparművészeti tárgyak ...	2110	—						
8	Leltári ingók ...	90	—	2200	—				
9	Folyószámla-követelés a Magyar Földhitelintézetnél ...	2902	20						
10	Adósok ...	4445	—						
11	Előlegek iparműv. tárgyakra ...	80	—	7427	20				
				43690	81			43690	81

Megvizsgáltatt és rendben találtattott:

Györgyi Kálmán s. k. titkár.   Benke Gyula s. k. számvizsgáló.   Hoffmann Alfréd s. k. számvizsgáló.   Lipcsey József s. k. pénztárnok.

III. Előirányzat az 1897. évre.

KIADÁSOK				FEDEZET					
	Forint	kr.	Forint	kr.		Forint	kr.		
1	A titkár tiszteletdíja ...	600	—			1	Az 1896. év üzleteredménye ...	5200	81
2	A pénztáros tiszteletdíja ...	300	—			2	Tagdíjak ...	1650	—
3	Irodai átalány ...	200	—			3	Értékpapírok kamatai ...	1110	—
4	A társulat kiadványai:					4	Egyéb kamatok ...	250	—
	a) Évkönyv 1896-ról ...	4200	—			5	A székes-főváros segélye ...	2000	—
	b) Uj folyóirat az 1897. év második felére ...	2950	—			6	Adománya a m. t. akadémiának a Szécsényi Molnár István alapból és a hazai első takarékpénztártól ...	150	—
	c) »Az Iparművészet Könyve« ...	3100	—			7	Sz. László érme utáni jutalék ...	30	—
5	Tervezések ...	400	—			8	A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter segélye a társulat kiadványaira ...	2750	—
6	A tervező művész tiszteletdíja ...	800	—			9	Az 1896. évkönyvnek eladott példányaiért ...	600	—
7	Az őszi kiállítás költségeire ...	250	—			10	Előfizetések a társulat kiadványaira ...	120	—
8	Az őszi kiállítás díjaira ...	200	—			11	Az őszi kiállítás jövedelme ...	200	—
9	Vételek a sorsolásra ...	500	—						
10	Vegyes költségek ...	400	—						
11	Díjak beszédeseért járó százalék ...	80	—						
				13980	—			14060	81